

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest
 - Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Dit ontwerp van besluit voert het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest uit.

De Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen liet op 29 augustus 2016 weten geen advies te geven gezien de beperkte economische relevantie.

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij gaf advies op 12 september 2016 (advies 2016-09) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten op 27 september 2016.

Deze adviezen werden uitvoerig besproken in de nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring, die aan bod kwam op de Ministerraad van 21 oktober 2016.

Het besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 oktober 2016 (VR 2016 2110 DOC.1106/1 en 1106/2).

De Raad van State tenslotte bracht een advies uit op 23 november 2016 (advies 60.318/1).

1.2. Context

De wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen werd vervangen door het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest.

De uitvoeringsbesluiten van voormelde wet van 1976 zijn hierdoor ook achterhaald. In het nieuwe decreet werd gekozen voor meer procedurele eenvoud en een actualisering. Deze principes moeten ook vertaald worden in de uitvoering van het decreet.

Het uitvoeringsbesluit omvat volgende bepalingen:

- Hoofdstuk 1 dat de definities bevat;
- Hoofdstuk 2, afdeling 2 en 3 die artikel 5 van het decreet uitvoeren. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op de financiële en wetenschappelijke criteria voor de erkenning van algemene rampen vast te leggen;
- Hoofdstuk 3 dat artikel 5, derde lid, van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering onder andere op de geografische uitgestrektheid van een ramp vast te stellen;
- Hoofdstuk 4 dat hoofdstuk 5 van het decreet uitvoert. Het geeft uitvoering aan artikel 10, §2, van het decreet dat de Vlaamse Regering oplegt de wijze vast te stellen waarop een aanvraag tot tegemoetkoming moet ingediend worden en aan artikel 12, §4, van het decreet, op grond waarvan de nadere procedureregels worden vastgesteld;
- Hoofdstuk 5 dat artikel 13, §2, van het decreet uitvoert, in de mate dat dit artikel vereist dat de Vlaamse Regering vaststelt hoe de schade geschat moet worden;
- Hoofdstuk 6 dat eveneens artikel 13, §2, van het decreet uitvoert, in de mate dat dit artikel vereist dat de Vlaamse Regering de berekening van de tegemoetkoming bepaalt;
- Hoofdstuk 7 dat artikel 20, tweede lid, van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op te bepalen hoe deskundigen buiten de administratie ingeschakeld kunnen worden;
- Hoofdstuk 8 dat artikel 26, §4, van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op de te volgen procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling te bepalen wat de financiële tegemoetkoming betreft, die het gedeelte van de vergoeding dekt dat verzekeringsondernemingen niet aan hun verzekerden kunnen betalen;
- Hoofdstuk 9 dat onder meer artikel 22 van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op nadere regels vast te stellen voor de terugvordering van de ten onrechte betaalde sommen. Bovendien wordt artikel 1, § 2, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 1995 houdende vaststelling van de regelen betreffende de werking en het beheer van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging gewijzigd, waardoor de lasten met betrekking tot de schadelijke feiten, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet, op het Fonds worden aangerekend. Tenslotte wordt bepaald welke uitvoeringsbesluiten van de wet van 12 juli 1976 worden opgeheven;
- Hoofdstuk 10 dat artikel 30 van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op de inwerkingtreding van het decreet vast te stellen.

1.3. Bespreking van het advies van de Raad van State

1.3.1. Aanhef

- Er wordt in een nieuw tweede lid verwezen naar artikel 53 van het decreet van 21 december 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 om, op aanraden van de Raad van State, over een rechtsgrond te beschikken voor artikel 33 van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp (thans artikel 34) (opmerking 9).

- Er wordt op aanraden van de Raad van State in het voormalige tweede, thans derde lid, verwezen naar artikel 5, derde lid, van het decreet van 3 juni 2016 om over een rechtsgrond te beschikken voor artikel 3 van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp (opmerking 9).

1.3.2. Artikel 1

Er wordt een definitie toegevoegd voor het begrip “commissie”, gehanteerd in artikel 16 van het ontwerp (opmerking 10.1).

1.3.3. Artikel 2

Het derde lid wordt geschrapt op grond van de opmerking van de Raad van State dat deze uitzonderingsprocedure geen rechtsgrond vindt in het decreet (opmerking 3.1).

1.3.4. Artikelen 2 tot en met 11

In de artikelen 2 tot en met 11 wordt op aanbeveling van de Raad van State de woorden “kan/kunnen erkend worden” en het woord “ernst” vervangen door de woorden “wordt/worden erkend” en “omvang” (opmerking 7).

1.3.5. Artikel 12

Daar de Raad van State de beperking, die aan de gemeenten wordt opgelegd om slechts gedurende zestig dagen na het natuurverschijnsel een aanvraag tot erkenning te kunnen richten aan het Vlaams Rampenfonds, in strijd acht met de algemene filosofie van het decreet van 3 juni 2016 wordt de verwijzing naar de laatste zin van het eerste lid van artikel 12 geschrapt (opmerking 3.2).

1.3.6. Artikel 13

De Raad van State werd ervan op de hoogte gebracht dat de aanvraag, ingediend namens mede-eigenaars in onverdeeldeheid, voor de berekening van de tegemoetkoming niet kan worden behandeld als één aanvraag. Dit zou immers een foutieve toepassing tot gevolg hebben van de vrijstelling, zoals bepaald in artikel 23 (thans artikel 24). De Raad van State formuleerde geen opmerking op deze voorgestelde wijziging.

Bijgevolg worden dus in artikel 13, derde lid, de woorden “Het Vlaams Rampenfonds beschouwt die aanvraag als één aanvraag” vervangen door de woorden “Deze aanvraag wordt voor elke eigenaar in onverdeeldeheid beschouwd als een afzonderlijke aanvraag.”

1.3.7. Artikel 15

Op aanraden van de Raad van State wordt de term "schattingscommissie" in artikel 15, §4, vervangen door de term "commissie". Zoals vermeld in 1.3.2. wordt in artikel 1 de definitie van commissie opgenomen (opmerking 10.1).

1.3.8. Artikel 17

Na artikel 17 wordt, met instemming van de Raad van State, een nieuw artikel toegevoegd waardoor het Vlaams Rampenfonds en niet de Vlaamse Regering oordeelt over de ontvankelijkheid van de aanvraag (art. 12, §1, van het decreet), de aanvraag onderzoekt (art. 12, §2, van het decreet) en de beslissing treft (art. 12, §3, van het decreet). Deze bepaling geldt eveneens voor de vervallenverklaring (art. 8 van het decreet), het herzien van de beslissing (art. 15, eerste lid, van het decreet) en het rechtzetten van materiële vergissingen (art. 15, tweede lid van het decreet) (opmerking 8).

1.3.9. Artikel 19

Daar artikel 19 van het aan de Raad van State voorgelegd ontwerp geen normerende waarde bezit, wordt deze bepaling, op aanraden van de Raad van State, geschrapt (opmerking 11).

1.3.10. Artikel 21

Na artikel 21 wordt, met instemming van de Raad van State, een artikel toegevoegd (thans artikel 22) dat stelt dat "het nettobedrag van de schade, vermeld in artikel 21, niet hoger mag zijn dan de verkoopwaarde van het goed of van het beschadigde deel van het goed onmiddellijk vóór de algemene ramp." (opmerking 11).

1.3.11. Artikel 22 (thans artikel 23)

In advies 58.811/1 van 19 februari 2016 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, over het voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 juni 2016, geoordeeld dat "de ontworpen maatregelen zijn te beschouwen als staatssteun" en dat "de ontworpen regeling slechts ten dele [lijkt] te vallen onder de toepassing van [bepaalde] groepsvrijstellingsverordeningen en de erin vervatte vrijstelling van aanmeldingsverplichting".

De Raad van State meldt thans: "Aangezien op grond van het ontworpen besluit in hoofde van de ondernemingen een subjectief recht ontstaat op een vergoeding die (gedeeltelijk) als aan te melden staatssteun moet worden beschouwd, is het raadzaam de regeling alsnog aan te melden, en niet pas, zoals gesteld in de parlementaire voorbereiding bij voormeld decreet, "bij een concrete ramp, eens beslist is tot effectieve betaling van deze ondernemingen".

In het advies nr. 58.233/2 van de Raad van State van 26 oktober 2015 betreffende de Waalse reglementering, die wat de steun inhoudt, niet verschilt van de nieuwe Vlaamse reglementering, gaat de Raad van State ervan uit dat er is voldaan aan de vrijstelling van de aanmeldingsplicht. Er wordt immers (vertaald) gesteld:

"Om in overeenstemming te zijn met artikel 50 van de Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 en met artikel 30 van de Verordening (EU) Nr. 702/2014 van de

Commissie van 25 juni 2014, die de voorwaarden bepalen waaronder “steunregelingen tot herstel van de schade veroorzaakt door bepaalde natuurrampen” en “steunregelingen voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen in de landbouwsector” verenigbaar zijn met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2, onder b), van het Verdrag en vrijgesteld zijn van de aanmeldingsplicht van artikel 108, lid 3, van het Verdrag, is het aangewezen er uitdrukkelijk in te voorzien dat “de tegemoetkoming en de andere bedragen die eventueel werden ontvangen ter vergoeding van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, niet meer bedragen dan 100 % van het totaalbedrag van de schade.”

Om in te spelen op de opmerking van de Raad van State betreffende het voorliggend besluit, wordt voorgesteld om in het aan de Raad van State voorgelegde artikel 22 (thans artikel 23) een tweede lid toe te voegen dat stelt: “Deze toegekende tegemoetkoming en alle andere bedragen die eventueel werden ontvangen ter vergoeding van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, bedragen niet meer dan 100 % van het totaalbedrag van de schade.” Aldus wordt er tegemoet gekomen aan de voorwaarden om van de aanmeldingsplicht vrijgesteld te worden (opmerking 4).

1.3.12. Artikel 23 (thans artikel 24)

Aan de Raad van State werd de opmerking overgemaakt dat in het voorgelegd artikel 23 (thans artikel 24) een materiële fout is geslopen. De Raad van State formuleerde hierop geen opmerking. Derhalve wordt in paragraaf 2, derde lid, een wijziging aan de tekst aangebracht: “De schijven van het netto totaalbedrag van de schade, vermeld in het tweede lid, kunnen, met uitzondering van de vrijstelling, worden aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De basis van voor de index is die welke van kracht is op de datum van de bekendmaking van dit besluit.”

1.3.13. Artikel 24 (thans artikel 25)

Aan de Raad van State werd dezelfde opmerking gemaakt als in artikel 23 (thans artikel 24). Vermits de Raad van State geen opmerking formuleerde, wordt volgende wijziging aan de tekst van paragraaf 2, derde lid, van het artikel aangebracht: “De schijven van het netto totaalbedrag van de schade, vermeld in het tweede lid, kunnen, met uitzondering van de vrijstelling, worden aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De basis van voor de index is die welke van kracht is op de datum van de bekendmaking van dit besluit.”

1.3.14. Artikel 25 (thans artikel 26)

Dit artikel werd verder uitgewerkt, zoals gevraagd door de Raad van State (opmerking 12).

1.3.15. Artikel 30 (thans artikel 31)

Op voorstel van de Raad van State wordt het artikel 30 gewijzigd zodat de tegemoetkomingen worden uitbetaald binnen negentig dagen na de termijn van 180 dagen voorzien in het haar voorgelegd artikel 28 (thans artikel 29) (opmerking 13).

1.3.16. Wijzigingsbepalingen

Op verzoek van de Raad van State worden alle uitvoeringsbesluiten van de wet van 12 juli 1976 opgelijst. Zij worden, wat de bepalingen die betrekking hebben op algemene rampen, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk opgeheven.

1.3.17. Samenwerkingsakkoorden

De Raad van State beveelt het aan samenwerkingsakkoorden af te sluiten met het K.M.I. en met de Federale Overheidsdienst Financiën wat de gemeentelijke commissies tot vaststelling van schade aan teelten betreft. Het Vlaams Rampenfonds maakt hier zo snel mogelijk werk van.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het besluit heeft een weerslag op de financiën van de lokale besturen, op personeelsvlak, en op het vlak van de werkingsuitgaven. Deze weerslag is echter zeer beperkt, vermits er ten aanzien van de gemeenten niets wijzigt ten opzichte van de rampenschadewet van 12 juli 1976.

Zekerheidshalve werd het besluit toch voor advies aan de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten voorgelegd. Dit advies werd gegeven op 27 september 2016. De antwoorden werden voorgelegd in de nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Zie nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit tot uitvoering van het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van besluit
- het advies van de Raad van State